

Čvrsta energetska unija s naprednom klimatskom politikom

Svibanj
2019.

PREMA UJEDINJENIJOJ, SNAŽNIJOJ I DEMOKRATSKIJOJ UNIJI

„Europsku energetsku politiku želim reformirati i reorganizirati u novu europsku energetsku uniju.“ (...) Moramo povećati i udio energije iz obnovljivih izvora na našem kontinentu. To nije samo pitanje odgovorne klimatske politike nego je istodobno i imperativ industrijske politike.“

- tadašnji kandidat za predsjednika Europske komisije Jean-Claude Juncker, političke smjernice za sljedeću Europsku komisiju, 15. srpnja 2014.

Europskom energetskom unijom osigurat će se sigurna, pristupačna i ekološki prihvatljiva energija za Europu. Mudrija uporaba energije pomaže u borbi protiv klimatskih promjena te potiče otvaranje novih radnih mjesta i ulaganja u budućnost Europe.

zakonodavnih inicijativa
predstavila je Junckerova Komisija

su zakonodavni prijedlozi **prihváčeni**

Europa ulaže u obranu svojih građana i jamči sigurnost njihove opskrbe energijom. Visoko na našoj listi prioriteta nalazi se razvoj međusobne elektroenergetske povezanosti. **Ulažemo u inovacije i u europsku industriju** budućnosti, koja treba biti povoljna za okoliš i konkurentna.

Za to smo dobili najvažniji mogući mandat – od naših građana. Prema podacima iz posljednjeg Eurobarometra na tu temu, velika većina Evropljana podržava naš ambiciozni rad na preobrazbi evropskoga gospodarstva i provedbi Pariškog sporazuma.

Rezultati Eurobarometra: mandat dobiven od naših građana

EU JE OMOGUĆIO DA PARIŠKI SPORAZUM STUPI NA SNAGU I IMAO JE KLJUČNU ULOGU U NJEGOVU PROVOĐENJU

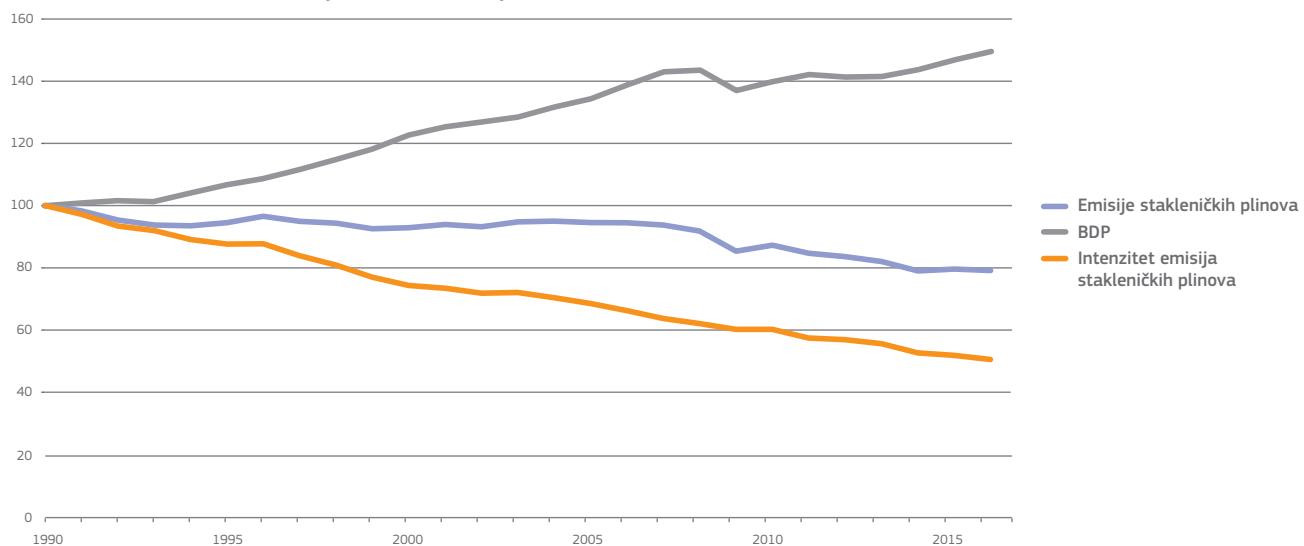
U studenome 2015. EU je odigrao ključnu ulogu u sklapanju povijesnog, ambicioznog i globalnog **Pariškoga klimatskog sporazuma** koji je potpisalo 195 zemalja. EU je Sporazum ratificirao u listopadu 2016. i tako pokrenuo njegovo stupanje na snagu manje od godinu dana poslije. Pariški je sporazum nepovratan.

EU se u Parizu obvezao da će do 2030. smanjiti emisije za najmanje 40 %.

Emisije stakleničkih plinova i potrošnja energije sve su manje u korelaciji s gospodarskim rastom. U razdoblju od 1990. do 2017. gospodarstvo EU-a zabilježilo je rast od 58 %, dok su emisije smanjene za 22 %.

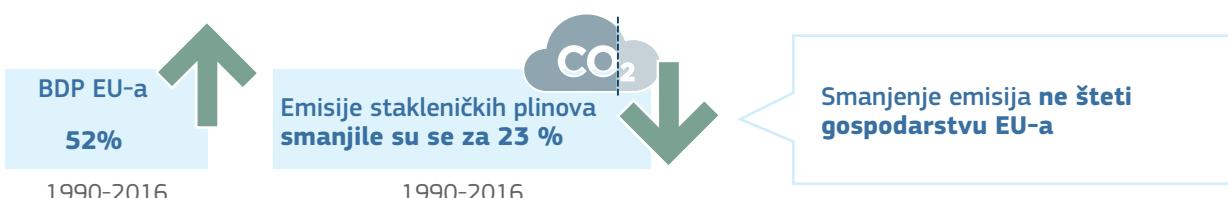
EU i njegove države članice i dalje su najveći izvor javnog financiranja za borbu protiv promjene klime, uključujući multilateralne klimatske fondove, te su 2017. uložili 20,4 milijardi EUR za financiranje borbe protiv klimatskih promjena.

U studenome 2018. u Katowicama EU je imao ključnu ulogu u donošenju takozvanog Pariškog pravilnika – skupa mjera za provođenje Pariškog sporazuma.

Slika 1.: Promjene BDP-a EU-a (u realnim vrijednostima), emisija stakleničkih plinova (GHG) EU-a i intenziteta emisija stakleničkih plinova njegova gospodarstva

(Izvor: Četvrto izvješće o stanju energetske unije ; COM(2019) 175]

UTVRĐIVANJE PRAVILA ZA ČISTU, SAMODOSTATNU I KONKURENTNU BUDUĆNOST

Energetska unija rezultirala je sveobuhvatnim i pravno obvezujućim okvirom za postizanje ciljeva Pariškog sporazuma i istodobno pomogla modernizaciji europskog gospodarstva i industrije. Predmetno zakonodavstvo uključuje potpunu reviziju EU-ova sustava za trgovanje emisijama, koji je ključan za europsku klimatsku politiku. Ubrzavamo tranziciju na niske emisije ugljika i u **drugim sektorima našega gospodarstva**. Donijeli smo strategiju za mobilnost s niskom razinom emisija i zakonodavne akte za smanjivanje emisija CO₂ u cestovnom prometu, uključujući standarde emisija za automobile, kombije i kamione, čime se promiče **čišća mobilnost**.

Naše mjere za osiguravanje **čiste energije za sve Europoljane** iz 2016. odraz su činjenice da je prelazak na čistu energiju sektor rasta budućnosti i prilika za **mudra ulaganja**.

U okviru ovog paketa, kojim će se od 2021. mobilizirati javna i privatna ulaganja u iznosu do **177 milijardi eura** godišnje, u sljedećih se deset godina BDP može povećavati do 1 % te otvoriti **900 000 novih radnih mesta**.

Jasnija i jednostavnija pravila o označivanju energetske učinkovitosti pomoći će kućanstvima da uštede gotovo 500 eura godišnje, industriji da poveća svoje prihode za više od 55 milijardi eura godišnje, a posljedično će se do 2020. uštedjeti ekvivalent energije koliko Italija potroši svake godine.

Zakonodavni akti obuhvaćaju energetsku učinkovitost, obnovljivu energiju, organizaciju energetskog tržišta, sigurnost opskrbe električnom energijom i pravila upravljanja za energetsku uniju. Poticanjem obnove europskih zgrada, za koje je poznato da nisu energetske učinkovite, također ubrzavamo inovacije u području čiste energije. Građevinski i stambeni sektor odgovoran je za 40 % potrošnje energije u Europi. Za njegovu obnovu potrebno je mnogo više ulaganja, a na inicijativu Komisije Europska investicijska banka pokrenula je novi finansijski instrument – **Pametno financiranje za pametne zgrade**. Ta će inicijativa pomoći u smanjivanju raskoraka između potreba i mogućnosti. Uz upotrebu EU fondova na inteligentan i ekonomičan način, rezultirat će i novim lokalnim radnim mjestima i smanjiti energetsko siromaštvo. To pokazuje da je energetska učinkovitost na prvome mjestu više od običnog slogana: praktična rješenja velika su pomoći u prijelazu na gospodarstvo s niskim razinama emisija ugljika te nam pomažu pri ispunjavanju obveza iz Pariškog sporazuma.

Mjerama u području energetske sigurnosti osigurali smo da ni jedan europski građanin ne ostane izoliran. U novim **propisima o sigurnosti opskrbe plinom** naglasak se stavlja na solidarnost. Države članice složile su se da će pomoći svojim susjedima u slučaju ozbiljne krize s opskrbom električne energije. Novim pravilima osigurava se regionalna koordinacija radi bolje pripreme i upravljanja u slučaju nedostatne opskrbe. Ni jedno europsko kućanstvo neće biti prepusteno hladnoćama.

Odgovarajuća povezanost električne i plinske mreže ključna je za integrirano europsko energetsko tržište temeljeno na načelu solidarnosti te diversifikaciji izvora opskrbe plinom i razvijenom tržišnom natjecanju u tom području. Kako kaže predsjednik Juncker, radije biramo plinovode koji ujedinjavaju nego plinovode koji razdvajaju.

Razvijamo strategiju diversifikacije davanjem prednosti provedbi južnog plinskog koridora, razvoju čvorista za ukapljeni plin u Sredozemlju i pomicanjem pristupa ukapljenom prirodnom plinu (LNG) i skladištenju plina, za što smo donijeli strategiju u veljači 2016.

Biramo dobru regionalnu suradnju, i to donosi konkretnе rezultate: u baltičkoj se regiji uvodi ključna plinska infrastruktura. Pružili smo finansijsku potporu za gradnju spojnih vodova između Poljske i Litve te Balticonnetora između Finske i Estonije. Odobrili smo državnu pomoći za terminal za ukapljeni prirodni plin Klaipeda u Litvi te aktivno sudjelujemo u uspostavi novog sjevernog koridora koji preko Danske povezuje Norvešku i Poljsku.

Komisija nastavlja **podupirati električnu i plinsku infrastrukturu i ulagati u njih**, kako bi europski energetski sustav bio konkurentniji i u konačnici **europskim potrošačima pružio veću vrijednost za njihov novac**.

ULAGANJE U ODRŽIVU BUDUĆNOST

Primjeri energetskih projekata koje podupire Junckerov plan

Junckerov plan već je rezultirao ulaganjima u iznosu od 251,6 milijardi eura i mobilizirao sredstva iz drugih izvora financiranja u Europi, uključujući strukturne fondove i znatna privatna ulaganja, za financiranje brojnih projekata u područjima obnove i energetske učinkovitosti, obnovljivih izvora energije i novog kružnog gospodarstva.

Pametni solarni paneli u Francuskoj

Europska investicijska banka dala je zajam od 15 milijuna eura **francuskom** poduzeću Sunpartner Technologies za ulaganje u istraživanje i razvoj te povećanje proizvodnje. To malo poduzeće proizvodi **pametne solarne panele** s inovativnom namjenom, npr. za zatamnjivanje prozorskih stakala preko pametnog telefona ili napajanje električnih oglasnih ploča koje nisu priključene na mrežu.

Novi plinovod između Bugarske i Austrije

Europska investicijska banka da je zajam od 50 milijuna eura poduzeću Transgaz u **Rumunjskoj** za izgradnju novog, 478 kilometara dugog **plinovoda** od Bugarske, preko Rumunjske i Mađarske, do Austrije. Taj će važan prekogranični projekt intenzivirati tržišno natjecanje, što je dobro za potrošače, te otvoriti tisuće radnih mjesta u toj regiji.

Pametni plinomjeri u Italiji

U **Italiji** Europska investicijska banka finansira društvo Italgas s 300 milijuna eura za potrebe postavljanja **pametnih plinomjera**. Time će se povećati učinkovitost sustava za distribuciju plina, kao i informiranost i svijest potrošača. Potrošačima će se omogućiti da daljinski i češće očitavaju svoja brojila, čime će se postići uštede troškova i smanjenje potrošnje energije.

Energetski učinkovit kompleks Tripla

Tripla je građevinski projekt koji se provodi u helsinškom okrugu Pasila, a dovršit će se u fazama između 2019. i 2021. Kompleks će uključivati najveći trgovački centar u **Finskoj**, uredske prostore, stanove i novu željezničku postaju. Tripla će proizvoditi dovoljno energije iz obnovljivih izvora da pokrije gotovo sve svoje potrebe te će biti opremljena sustavima za recikliranje, pročišćavanje vode i obradu otpada.

Nove vjetroelektrane u Grčkoj

Europska investicijska banka u **Grčkoj** s 24 milijuna eura podupire energetsku grupaciju Terna u izgradnji i pokretanju **triju novih vjetroelektrana** s 18 turbina. Taj izvor obnovljive energije imat će golemu važnost u prelasku na niskougljično gospodarstvo.

Energetski učinkovito socijalno stanovanje u Španjolskoj

Europska investicijska banka osigurava 40 milijuna eura za izgradnju više od 500 **energetski učinkovitih socijalnih stambenih jedinica** u **španjolskoj regiji** Navarri. Riječ je o „zgradama približno nulte energije“ (NZEB), tj. zgradama koje zahvaljujući projektiranju i materijalima upotrijebljenima u njihovoj izgradnji troše vrlo niske količine energije. U fazi izgradnje taj će projekt otvoriti više od 700 radnih mjesta.

